

Nr 18

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner angående resultatutjämning vid beskattningen m. m.

Till bevillningsutskottet har hänvisats följande inom riksdagen väckta, av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 8 av herr *Mattsson m. fl.* och II: 16 av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte

a) antaga följande

Förslag

till

*Förordning angående ändring av 2, 8 och 9 §§ förordningen den 8 april 1960
(nr 63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst.*

Häri genom förordnas, att 2, 8 och 9 §§ förordningen den 8 april 1960 (nr 63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst skola erhålla följande ändrade lydelse.

2 §.

Med förlust — — — samma år.

Till förlustavdrag berättigar endast sådan förlust, som hänför sig till beskattningsår, för vilket skattskyldig varit jämlikt 22 § 1 mom. första stycket vid 1) taxeringsförordningen skyldig avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst eller varunder skattskyldigs bruttoinkäkter av en eller flera förvärvskällor uppgått till sådant belopp att han jämlikt bestämmelserna vid 2) eller 3) nämnda stycke varit skyldig avlämna deklaration som nyss sagts, eller till något av de två närmast föregående beskattningsåren. Vid bedömande av fråga om rätt till förlustavdrag föreligger skall beträffande äkta makar och oskift dödsbo tillika iakttagas vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas. För rätt till förlustavdrag erfordras härutöver att deklarationsskyldigheten för förluståret fullgjorts under vederbörligt taxeringsår.

Rätten till — — — minst 1 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Om aktierna i aktiebolag eller andelarna i ekonomisk förening vid ingången av förluståret eller utgången av det beskattningsår, för vilket *taxe-Bihang till riksdagens protokoll 1966. 7 saml. Nr 18*

ring skall ske, till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt — direkt eller genom förmedling av juridisk person — innehades av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, må vid sagda taxering förlustavdrag ej medgivas med mindre samtliga eller så gott som samtliga aktier eller andelar vid nämnda båda tillfällen ägdes eller på angivet sätt innehades av samma fysiska person eller personer samt under förutsättning tillika, då fråga är om två eller flera aktie- eller andelsägare, att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktie- eller andelskapitalet vid det ena som vid det andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägarförhållandena betingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan beskattningsårets ingång innehaft aktier i företaget.

9 §.

Har bolag (dotterbolag) genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag upplösts och uppgått i annat bolag (moderbolag), äger moderbolaget samma rätt till förlustavdrag, som — om fusionen ej skett — tillkommit dotterbolaget. Därest aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret eller aktierna i dotterbolaget vid ingången av förluståret till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt innehades — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall vad nyss sagts angående moderbolagets rätt att utnyttja dotterbolags förlustavdrag gälla endast därest moderbolaget jämväl vid sistnämnda tidpunkt ägde mer än nio tiondelar av aktiekapitalet i dotterbolaget. Ägdes eller innehades på sätt nyss sagts aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall såsom förutsättning för förlustavdragets utnyttjande jämväl gälla, att denna person eller dessa personer ägde eller innehade samtliga eller så gott som samtliga aktier i moderbolaget jämväl vid ingången av dotterbolagets ifrågavarande förlustår. Är i fall, som sist sagts, fråga om två eller flera aktieägare, kräves ytterligare att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktiekapitalet vid det ena som vid det andra av sistnämnda båda tillfällen. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägarförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan beskattningsårets ingång innehaft aktier i företaget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967 dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1967 års taxering samt eftertaxering för år 1967 eller tidigare år.

b) antaga följande

Förslag

till

Förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fysisk person, oskift dödsbo eller familjestiftelse må, under de förutsättningar och på det sätt nedan i nämnda förordning sägs, erhålla utjämning av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning.

2 §.

Uppgår den till statlig inkomstskatt beskattningsbara inkomsten för i 1 § omförd skattskyldig till belopp, som med minst 10 000 kronor överstiger eller understiger den skattskyldiges motsvarande inkomst under det nästföregående beskattningsåret (jämförelseåret), skall utjämningen avskatten verkställas sålunda att den skatt, som den skattskyldige har att jämlikt förordningen om statlig inkomstskatt erlägga, nedsättes till sådant belopp, att den sammanlagda statliga inkomstskatten för det ifrågavarande beskattningsåret och för jämförelseåret blir lika stor som summan av den skatt, som han haft att erlägga för nämnda båda år, därest den sammanlagda beskattningsbara inkomsten för dessa år med lika delar belöpt på vardera av åren.

Vid tillämpningen av bestämmelsen i första stycket skall beräkning av skatt ske efter det procenttal av grundbeloppet för statlig inkomstskatt, som jämlikt 12 § förordningen om statlig inkomstskatt skall tillämpas för slutlig skatt på grund av taxeringen för beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

3 §.

Finnes vid jämförelse som i 2 § sägs mellan de beskattningsbara inkomsterna merinkomsten eller inkomstminskningen uppgå till lägre belopp än 10 000 kronor, skall den statliga inkomstskatten för beskattningsåret eller för jämförelseåret likväl icke utgå med högre belopp, än som skolat beräknas, därest merinkomsten eller inkomstminskningen uppgått till 10 000 kronor.

4 §.

Oaktat vad i 2 och 3 §§ stadgas, må dock skatteutjämning, som där sägs, ej ske med mindre denna föranleder att skatten beräknas till ett minst 50 kronor lägre belopp än enligt förordningen om statlig inkomstskatt.

5 §.

I fråga om äkta makar, vilka för beskattningsåret icke taxerats såsom av varandra oberoende skattskyldiga, gäller att frågan, huruvida i 2 § angiven lägsta merinkomst eller inkomstminskning föreligger, skall bedömas på grundval av sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster enligt taxeringarna för nämnda år och för jämförelseåret. Jämväl vid tillämpning av 3 § gäller, att hänsyn toges till sammanlagda beloppet av statlig inkomstskatt, som belöper på makarna vid skatteberäkning enligt i 2 § angiven grund. Den efter utjämningen reducerade skatten fördelas å makarna efter förhållandet mellan deras beskattningsbara inkomster enligt taxeringen för beskattningsåret.

Hava makarna samtaxerats vid taxeringen för jämförelseåret men icke för beskattningsåret, skola förutsättningarna för skatteutjämning jämlikt 2 och 3 §§ bedömas för vardera maken för sig.

(Se vidare anvisningarna.)

6 §.

Har skattskyldig avlidit under beskattningsåret, skall med avseende å rätt till skatteutjämning, som i denna förordning avses, oskift dödsbo efter honom äga samma rätt, som eljest skulle hava tillkommit den skattskyldige. Var den skattskyldige under beskattningsåret gift och skola dödsboet och den efterlevande maken jämlikt gällande bestämmelser samtaxeras, skall vad i 5 § sägs äga motsvarande tillämpning.

7 §.

Ingår i den beskattningsbara inkomsten enligt taxeringen för beskattningsåret ackumulerad inkomst och har av den skattskyldige framställt yrkande om tillämpning av förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst vunnit bifall, må skatteutjämning enligt förevarande förordning ej medgivas för skatt, som i anledning av samma taxering påföres. Var den skattskyldige gift och skall andra maken med honom samtaxeras för inkomst under beskattningsåret, äger i fall som nyss sagts ej heller den maken erhålla skatteutjämning.

Därest i den beskattningsbara inkomsten enligt taxeringen för jämförelseåret ingått ackumulerad inkomst och om i anledning därav särskild skatteberäkning skett enligt förordningen angående beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst, skall vid den nu ifrågavarande skatteutjämningen så anses som om den beskattningsbara inkomsten uppgått till det

belopp, vilket legat till grund för skatteberäkningen enligt nämnda förordning, respektive som om skatten beräknats å sistnämnda belopp enligt förordningen om statlig inkomstskatt.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Rätt till skatteutjämning enligt denna förordning föreligger endast för sådan i 1 § omförd skattskyldig, som på grund av vad i 22 § 1 mom. 1)–3) taxeringsförordningen sägs varit skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmast föregående beskattningsåren, därvid vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas angående äkta makar och oskift dödsbo skall äga motsvarande tillämpning. Tillika skall gälla att deklaraskyldigheten fullgjorts under iakttagande av de härför i taxeringsförordningen lämnade föreskrifterna.

Oaktat vad i föregående stycke sägs, må skatteutjämning åtnjutas av äkta make, därest beträffande den andra maken ovan angivna förutsättningar äro för handen; jämför 5 §.

9 §.

Skattskyldig, som önskar erhålla skatteutjämning enligt denna förordning, har att därom göra ansökan hos prövningsnämnden i det län, där den skattskyldige skall taxeras till statlig inkomstskatt för inkomsten under beskattningsåret.

Ansökan ingives eller insändes till prövningsnämndens kansli och skall, med undantag för fall varom i 13 § sägs, vara till kansliet inkommen före utgången av april månad året efter taxeringsåret.

10 §.

Bifalles ansökning, varom i 9 § förmäles, skall länsstyrelsen — därest beslutet icke kan iakttagas vid påföringen av slutlig skatt enligt taxeringen, varom fråga är — meddela förordnande om avkortning, eller, där restitution skall ske, tillstålla den skattskyldige honom tillkommande belopp över postgiro.

Å restituerat belopp utgår icke ränta.

11 §.

Kan ansökan om skatteutjämning enligt denna förordning icke av prövningsnämnd upptagas till avgörande, emedan den skattskyldiges taxering för jämförelseåret icke vunnit laga kraft, skall prövningsnämnden genom särskilt beslut förklara ansökningen vilande. Det ankommer därefter på den skattskyldige att, sedan ifrågavarande taxering vunnit laga kraft, till prövningsnämnden inkomma med framställning om ansökningens upptagande

till förnyad behandling. Sådan framställning skall göras inom ett år från det slutligt beslut eller utslag meddelades i taxeringsfrågan.

12 §.

Har skatteutjämning enligt denna förordning skett, men ändras den beskattningsbara inkomst, varå den utjämnade skatten beräknats, genom beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller åsättes den skattskyldige genom sådant beslut eller utslag eftertaxering till statlig inkomstskatt så att grunderna för skatteutjämningen eller förutsättningarna för rätten att komma i åtnjutande därav ändras, skall prövningsnämnden vidtaga den ändring av skatteutjämningen vartill förhållandena kunna föranleda.

13 §.

Föreligga förutsättningar för skatteutjämning enligt denna förordning först efter meddelandet av sådant beslut av prövningsnämnd eller utslag av kammarrätten eller Kungl. Maj:t, som i 12 § sägs, eller har den beräknade merinkomsten eller inkomstminskningen ökat till följd av sådant beslut eller utslag, äger den skattskyldige inkomma med ansökning enligt 9 § inom ett år från det ifrågavarande beslut eller utslag meddelades.

Äger skattskyldig enligt 9 § taxeringsförordningen i särskild ordning anföra besvär hos prövningsnämnd, må han tillika inom där angiven tid inkomma med ansökning enligt 9 §.

14 §.

Beträffande underrättelse om beslut av prövningsnämnd enligt denna förordning ävensom beträffande rätt att föra talan över dylikt beslut skola de i taxeringsförordningen givna bestämmelserna i fråga om taxering för inkomst äga motsvarande tillämpning; dock att besvär över prövningsnämnds beslut att förklara ansökningen vilande enligt 11 § icke må föras.

Konungen äger utfärda för tillämpning av denna förordning erforderliga föreskrifter.

Anvisningar

till 2 §.

Till ledning för skatteberäkningen anföres följande *exempel*:

Beskattningsbar inkomst för jämförelseåret	10 000 kronor
Beskattningsbar inkomst för beskattningsåret	20 100 »
Sammanlagd beskattningsbar inkomst	30 100 kronor

Efter utjämning fördelad beskattningsbar inkomst (delbeloppen avjämnas till närmaste hundratal kronor så att summan av delbeloppen motsvarar den sammanlagda beskattningsbara inkomsten):

för jämförelseåret	15 000 kronor
för beskattningsåret	15 100 »
	<hr/>
	30 100 kronor

Skatt å fördelad inkomst enligt grunderna vid taxeringen för det beskattningsår varunder merinkomst uppkommit antages utgöra:

å 15 000 kronor	1 800 kronor
å 15 100 kronor	1 820 »
	<hr/>
	3 620 kronor
Avgår skatt å 10 000 kronor enligt samma grunder	1 000 »

Skatt att erlägga enligt taxering för beskattningsåret

2 620 kronor

Det anmärkes, att — för att skatteutjämning enligt denna förordning för den i exemplet avsedda skattskyldige må äga rum jämväl vid taxering för nästföljande år — den beskattningsbara inkomsten enligt sistnämnda års taxering skall uppgå till lägst 30 100 kronor, dvs. med minst 10 000 kronor överstiga den tidigare beskattningsbara inkomsten, 20 100 kronor.

till 5 §.

Av 5 § första stycket framgår, att beträffande äkta makar som för beskattningsåret samtaxerats prövning av förutsättningarna för skatteutjämning skall — oberoende av om makarna samtaxerats för jämförelseåret eller ej — ske sålunda att makarnas beskattningsbara inkomster för å ena sidan beskattningsåret och å andra sidan jämförelseåret sammanräknas och jämföras. Om en av makarna vid taxeringen för ettdera av de båda åren eller den ene av makarna vid taxeringen för det ena året och den andre vid taxeringen för det andra året icke åsatts beskattningsbar inkomst, skall därvid anses som om beskattningsbar inkomst åsatts den maken till belopp av noll kronor. Har vid taxeringen för beskattningsåret blott en av makarna påförts beskattningsbar inkomst, tillgodoföres den maken hela den skattelindring som föranledes av skatteutjämningen.

Vad i 5 § första stycket sägs är tillämpligt även å makar som ingått äktenskap under jämförelseåret.

Det erinras, att skatteutjämning för äkta makar icke ifrågakommer med mindre åtminstone en av dem varit skyldig avge självdeklaration för inkomst under jämförelseåret eller något av de två närmaste föregående beskattningsåren och tillika iakttagit denna skyldighet (jämför 8 §).

till 7 §.

Innehörden av 7 § andra stycket belyses av följande exempel.

En skattskyldigs beskattningsbara inkomst enligt taxeringen för jämförelseåret har uppgått till 40 000 kronor. I inkomsten under jämförelseåret har emellertid ingått ackumulerad inkomst till belopp av 30 000 kronor, hänförlig till jämförelseåret och ytterligare två år. Skatteberäkning för

ackumulerad inkomst har skett. Vid tillämpningen av förevarande förordning anses den skattskyldiges beskattningsbara inkomst för jämförelseåret ha utgjort 20 000 kronor.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967. Förordningen skall dock icke äga tillämpning i avseende å skatteberäkning i anledning av 1966 års eller tidigare års taxering eller på föranledande av eftertaxering för år 1966 eller tidigare år.

c) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att skyndsamt utredning måtte företagas om möjligheterna till en fullständig resultatutjämnning, varvid i första hand bör prövas frågan om resultatutjämnning genom den s. k. kon-tometoden, samt att förslag i detta syfte snarast föreläggas riksdagen;

2) de likalydande motionerna I: 87 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 124 av herr *Nordgren m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsamt utredning i syfte att så ändra beskatt-ningsreglerna i fråga om beräkning av inkomst av annan fastighet (hyres-fastighet) att avdrag får göras med visst belopp för avsättningar avsedda för framtida reparationsbehov;

3) de likalydande motionerna I: 279 av herr *Holmberg m. fl.* och II: 348 av herr *Bohman m. fl.*, vari bl. a. hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till förändrade avskrivningsregler för bostadsfastigheter, inrättande av skattefria fonder för avsättningar till underhåll av sådana fastigheter samt i samband härmed borttagande av de särskilda taxeringsregler som nu gäller för allmännyttiga bostadsföretag;

4) de likalydande motionerna I: 306 av herrar *Mattsson* och *Johan Olsson* samt II: 371 av herr *From m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag till riksdagen an-gående sådana ändringar i förordningen om investeringsfonder för kon-junkturutjämnning att rätten att göra avsättningar till sådana fonder ut-sträckes även till andra än aktiebolag, ekonomiska föreningar och spar-banker;

5) de likalydande motionerna I: 524 av herrar *Gunnar Pettersson* och *Svenungsson* samt II: 622 av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag angå-ende möjlighet för fiskare att göra avsättning till resultatutjämningskonto;

6) de likalydande motionerna I: 531 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 637 av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skri-velse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning dels angående möjlighe-terna att medge rörelseidkare rätt till skattefri avsättning till förlustutjämn-ingskonto i enlighet med de i motionerna angivna riktlinjerna, dels beträf-

fande olika åtgärder för att eliminera övriga skillnader i fråga om möjligheterna att åstadkomma erforderlig resultatutjämning, som kan föreligga mellan olika företagskategorier; ävensom

7) de likalydande motionerna I: 535 av herr *Sveningsson* och II: 653 av herr *Thylén m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t senast till 1967 års riksdag framlägger förslag om rätt för rörelseidkare respektive jordbrukare att vid inkomst-taxering åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond i huvudsaklig överensstämmelse med i motionerna uppdragna riktlinjer.

De ovan under 3) upptagna motionerna har, såvitt de avser andra frågor än ändringar i beskattningsreglerna, hänvisats till statsutskottet.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 279, I: 306, I: 531, II: 16, II: 124, II: 622 och II: 653.

Förordningen om förlustutjämning

Gällande rätt

Genom förordningen den 8 april 1960 (nr 63) infördes i skattelagstiftningen rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst. Enligt förordningen får en skattskyldig, om hans verksamhet ett år lämnat underskott som inte kan skattemässigt avräknas mot överskott av annan förvärvskälla samma år, utnyttja underskottet såsom förlustavdrag senare. Detta kan ske när som helst vid taxering för de följande sex åren. Som förlust räknas ej blott underskott i egentlig mening utan även andra allmänna avdrag, som skattemässigt inte kunnat utnyttjas. Det kräves för att förlustavdrag skall medges att förlusten uppkommit under ett år, då den skattskyldige varit skyldig deklarerat, samt att deklarationsskyldigheten också fullgjorts. Uppgår förlusten under förluståret inte till 1 000 kronor, får densamma inte utnyttjas som förlustavdrag. Förlustavdragets belopp fastställs ej förrän yrkande om dess utnyttjande vid senare taxering framställts av den skattskyldige.

Om ett aktiebolag eller en ekonomisk förening övergår i andra händer genom att aktierna i bolaget eller andelarna i föreningen byter ägare, påverkar detta i princip inte aktiebolagets eller den ekonomiska föreningens rätt till utjämning av förluster, som uppkommit före överlåtelsen i fråga, mot vinster efter densamma, eftersom rättigheten tillkommer den juridiska personen som sådan. Emellertid har i förordningen intagits vissa särbestämmelser i syfte att förhindra missbruk. Dessa regler tar främst sikte på fåmans(familje)bolag och avser att förhindra att företag — utan

andra »värden» än en skattemässig rätt till förlustavdrag — börjar gå i handeln. För att fåmansbolag skall erhålla rätt till förlustutjämnning förutsättes, att ägarförhållandena i bolaget i det väsentliga är desamma vid förlusttillfället och då förlusten skall utnyttjas. Detta krav är enligt förordningen uppfyllt om aktierna i bolaget eller andelarna i föreningen då avdraget yrkas — direkt eller indirekt — helt eller så gott som helt äges av samma personer, som ägde aktierna eller andelarna när förlusten uppkom, eller av någon eller några som på grund av arv, testamente eller bodelning trätt i nämnda personers ställe. Liknande inskränkning gäller för det fall, då efter fusion moderbolag skall utnyttja förlust, som dotterbolaget haft före fusionen.

Motionerna

I *motionerna I: 8* och *II: 16* framställes yrkande om vissa ändringar i förordningen om rätt till förlustutjämnning vid taxering för inkomst. I fråga om rätt att utnyttja förlust i familjebolag framhåller motionärerna att de nyss återgivna bestämmelserna kan leda till obilliga resultat. I ett sådant fall då t. ex. änka och barn efter en hälftendelägare i ett familjebolag saknar ekonomiska möjligheter att behålla aktierna och därför överlåter dem till den andre hälftendelägaren, kommer denne enligt de nu gällande reglerna att helt förlora sin rätt till avdrag för förlust, som uppkommit innan han övertog de efterlevandes aktier. Motionärerna förordar därför att rätt till förlustutjämnning skall kvarstå, om den som övertagit aktierna på grund av arv, testamente eller bodelning överlåter dessa till tidigare ägare av aktier i företaget. Vidare framhåller motionärerna att som villkor för rätt till förlustutjämnning bör gälla att deklARATIONSSKYLDIGHET förelegat under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren.

Frågans tidigare behandling

Motionsyrkanden av enahanda beskaffenhet har allt sedan 1960 årligen varit föremål för bevillningsutskottets prövning. I sitt av riksdagen godkända betänkande nr 25 år 1965 framhöll utskottet att befogade invändningar knappast kunde riktas mot den i förlustutjämningsförordningen intagna begränsningsregeln att deklARATIONSSKYLDIGHET skall ha förelegat för förluståret. Utskottet anslöt sig därvid till den av 1957 års skatteutredning uttalade uppfattningen att det i huvudsak endast var hänsynen till sådana skattskyldiga, som drev verklig förvärvsverksamhet eller hade en mer bestående inkomstkälla av större omfattning, som motiverade en rätt till förlustöverföring och att därför en villkorlös rätt till förlustavdrag inte borde medges. Den mest lättillämpade begränsningsregeln var att anknyta avdragsrätten till deklARATIONSSKYLDIGHETEN. Det var enligt utskottets mening rimligt att i princip endast sådana underskott, som uppkommit sedan den skattskyldige inträtt i förvärvslivet, beaktades genom förlustavdrag.

I fråga om de spärregler som gäller i fråga om fåmansbolagen framhöll utskottet att en förlust i ett bolag eller en föreningsverksamhet från skattemyndighetens synpunkt representerade en tillgång som i varje fall inte understeg hälften av förlusten. Det förelåg därför en stor risk för att den avveckling av företaget, som bort vara en naturlig följd av det dåliga resultatet av verksamheten, inte skulle komma att ske. I stället kunde det befaras att likvidations- eller konkursmässiga företag började gå i handeln som någon form av avskrivningsobjekt. Utskottet ansåg därför den i förordningen intagna spärrregeln nödvändig och ändamålsenlig.

Progressionsutjämning

1957 års skatteutredning

1957 års skatteutredning, vars förslag låg till grund för lagstiftningen om förlustutjämning, framlade i sitt betänkande (SOU 1958:35) jämväl förslag till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall. Förslaget blev i denna del inte föremål för lagstiftningsåtgärder.

Sammanfattningsvis innebar utredningens förslag till progressionsutjämning följande.

Fysisk person ägde påkalla progressionsutjämning, om den beskattningsbara inkomsten med minst 12 000 kronor översteg nästföregående års motsvarande inkomst. En jämförelse skulle sålunda göras allenast mellan två på varandra följande år.

Förelåg förutsättningar för utjämning, skedde denna sålunda att skatten för det andra året, då inkomstökning förelåg, i erforderlig omfattning jämkades nedåt.

Uppgick inkomstökningen till ett något lägre belopp än det föreskrivna minimibeloppet 12 000 kronor, skulle det kunna inträffa att en lägre inkomst gav en högre skatt. Då en sådan konsekvens enligt utredningen måste förhindras, kunde enligt förslaget skatteomräkning jämväl i detta fall ske, nämligen som om inkomstökningen likväl uppgått till minimibeloppet 12 000 kronor.

Om progressionsutjämningen ej gav större effekt än en skattereduktion understigande 50 kronor, förföll rätten till utjämning.

Beträffande äkta makar föreslogs regler av innebörd att hänsyn togs till sammanlagda beloppet av makarnas beskattningsbara inkomster. Detta medförde bl. a. en viss skattelindring första året för nygifta, som ingick äktenskap i samband med att en av makarna fick ökad inkomst eller båda började förvärvsarbete.

En förutsättning för skatteutjämning var att den skattskyldige även under jämförelseåret haft sådan inkomst att han varit deklarationsskyldig.

Motionerna

Motionärerna i *motionerna I: 8* och *II: 16* framhåller att genomförandet av en progressionsutjämning är motiverat och synnerligen önskvärt. Motionärerna förordar därför att utredningens förslag genomföres, dock med vissa ändringar. Rätten till utjämning bör således förefinnas även vid fallande inkomst. Vad deklarationsskyldigheten angår bör det räcka med att sådan förelegat antingen för jämförelseåret eller för något av de två beskattningsåren dessförinnan. Starka skäl talar också för en sänkning från 12 000 till 10 000 kronor av det minimibelopp, som enligt utredningen bör krävas såsom skillnad mellan två års inkomster för att utjämning skall få ske.

Frågans tidigare behandling

Yrkanden om införande av 1957 års skatteutrednings förslag till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall — med de jämkningar som förut nämnts — behandlades av riksdagen åren 1960—1965 men avvisades vid samtliga tillfällen.

Bevillningsutskottet avstyrkte år 1965 (bet. nr 25) nu förevarande yrkande med den motiveringen att särskild hänsyn borde tas till de invändningar av principiell natur, som under remissbehandlingen riktats mot införande av progressionsutjämning i beskattningssystemet. Utskottet ansåg att spörsmålet om åstadkommande av en progressionsutjämning borde betraktas som en fråga på längre sikt och att de mest iögonenfallande verkningarna av progressionen vid den statliga inkomstbeskattningen fick anses undanröjda genom lagstiftningen om beskattning av ackumulerad inkomst, om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto och om förlustutjämning.

Allmän öppen resultatutjämning, m. m.*Gällande rätt*

Svensk skattelagstiftning medger inte möjlighet till allmän öppen resultatutjämning mellan olika beskattningsår. Inte heller medger den inkomstutjämning mellan olika beskattningsår genom skattefri avsättning av medel för framtida reparationer. Frågan om en öppen resultatutjämning med tillämpning av en kontometod prövades av 1957 års skatteutredning men avvisades under hänvisning främst till de stats- och kommunfinansiella verkningar en sådan anordning — åtminstone på kortare sikt — skulle medföra. Utredningen underströk även den begränsning i kontometoden, som ligger däri att den endast kan bli av värde för den, som från början har så goda vinstförhållanden att han äger möjlighet att göra de för framtida utjämning erforderliga avsättningarna — och också gör dem. Även andra skäl talade enligt utredningens mening mot införande av en kontometod.

Det var förenat med avsevärda svårigheter att finna en rationell grund för såväl maximeringen av den årliga avsättningen som den sammanlagda storleken av de avsatta beloppen. Vidare måste kontometoden antagas ge upphov till ett så stort antal konton, att därigenom myndigheternas kontrollmöjligheter i hög grad försvårades.

Motionerna

Enligt *motionerna I: 8* och *II: 16* bör en utredning igångsättas av frågan om en allmän öppen resultatutjämnning genom den s. k. kontometoden. Möjligheten att genom kontoavsättning utjämna inkomster mellan olika beskattningsår skulle enligt motionärernas mening kunna få en sparfrämjande verkan.

I *motionerna I: 87* och *II: 124* framhålles att det, såvitt angår fastighetskostnaderna, speciellt är underhålls- och reparationskostnaderna som varierar år från år. Erfarenhetsmässigt vet man att reparations- och underhållskostnaderna i allmänhet är ringa under de första åren efter fastighetens färdigställande. Kostnaderna ökas därefter successivt och torde omkring 7—10 år efter det inflyttning skett i fastigheten uppnå ett maximalt belopp, överstigande det i den årliga hyreskalkylen beräknade reparationsbehovet, för att sedan gradvis minska till ett visst minimibelopp. Denna variation upprepas sedan under större delen av fastighetens varaktighetsperiod.

Den väsentliga skillnaden mellan olika inkomstår i reparations- och underhållskostnader medför att underskott kan uppkomma de år då större reparationer måste göras, under det att inkomstberäkningen andra år kan utvisa nettointäkt. Detta förhållande medför att en enskild fastighetsägare med exempelvis en marginalskatt på 50 procent de år nettointäkt redovisas, d. v. s. åren med låga reparationsbehov, ofta endast kan avsätta hälften av det belopp som är avsett för fastighetens yttre och inre reparationer, vilket belopp för nybyggda fastigheter är reglerat till 0,70 procent av byggnadskostnaderna. På grund härav kan likvida medel komma att saknas, då de uppdämda reparationsbehoven måste fyllas för lägenhetsreparationer, större målningsarbeten, puts av fasad, reparation av ledningar m. m., vilket förhållande helt naturligt återverkar på hyresgästerna.

Om enskilda fastighetsägare beredes möjlighet att göra skattefria avsättningar för täckande av framtida kostnader för reparationer, skulle den del av hyran som enligt hyreskalkylen avser kostnader för reparationer kunna till fullo användas härför. Fastighetsförvaltningen blev härigenom rationellare och fastigheterna kunde bibehålla sin standard. Reglerna för en sådan avsättning borde utformas på det sättet att fondavsättningarna var bundna vid fastigheten som sådan för att därigenom säkerställa att de avsatta reparationsmedlen endast kom resp. fastighet till godo.

Motionärerna erinrar även om den möjlighet de allmänna bostadsföre-

tagen, vilkas fastigheter taxeras enligt särskild schablonregel, har att under år med ringa reparationsbehov skattefritt fondera hyresintäkter för framtida reparationer. Det framhålles slutligen att frågan har betydelse från arbetsmarknadssynpunkt. De fonderade reparationsmedlen skulle kunna komma till användning i sysselsättningshänseende för t. ex. äldre arbetskraft på hemorten.

I *motionerna I: 279* och *II: 379* framlägges förslag till olika åtgärder på bostadspolitikens område. Enligt motionärernas mening är det — för åstadkommande av balans på bostadsmarknaden — angeläget att snarast avskaffa de nuvarande hyreskontrollerna och med dem de generella statliga subventionerna. Förutom direkta hyrespolitiska åtgärder kan — framhåller motionärerna — skattesystemet inverka på hyreskostnaderna, såvida inte skatten är anordnad som en renodlad nettovinstbeskattning. Detta är visserligen skattesystemets princip men på grund av föråldrade tillämpningsföreskrifter beträffande avskrivningarnas storlek samt frånvaron av möjlighet att skattefritt avsätta medel för framtida underhållsbehov beskattas i dag i betydande utsträckning fastighetsintäkter som inte är att hänföra till vinst.

Motionerna I: 524 och *II: 622* syftar till införande av möjlighet för fiskare att göra avsättning till resultatutjämningskonto. Motionärerna framhåller att den svenska fiskerinäringen måste arbeta i mycket hård konkurrens med utländska fiskare såväl på fiskeplatserna som på försäljningsmarknaden. Även om det kan synas som om inkomstfördelningen är relativt jämn varierar dock inkomsterna för många fiskelag rätt starkt. Ett eller ett par år med goda inkomster kan följas av år då förluster i redskap, motorhavrier eller andra motgångar skapar underskott som inte kan täckas. En utjämning av förhållandena över flera år skulle därför vara till stort gagn. Detta skulle kunna ske genom möjlighet för fiskarna att under goda år få avsätta skattefria medel till en utjämningsfond för användning vid år med dålig lönsamhet. Samtidigt som ett dylikt arrangemang blev till gagn för fiskaren skulle den fördelen vinnas att trycket på lånemarknaden kunde lätta genom att kanske onödiga investeringar, vilka under goda år framtingas av skattemässiga förhållanden, kunde undvikas. En jämnare fördelning av inkomster och utgifter skulle därför gagna såväl fiskaren som samhället.

Fiskebåtarna äges och brukas med få undantag av fiskarna själva som partrederi. Dessa partrederier äger i allmänhet endast en båt. För rederibolag av handelsfartyg eller redare med flera båtar finnes möjlighet till resultatutjämning inom företaget. Norska fiskare har möjlighet att under goda år skattefritt avsätta medel antingen till en driftregleringsfond eller en investeringsfond.

Motionärerna i *motionerna I: 531* och *II: 637* framhåller att många företag — bl. a. serviceföretag av olika slag — på grund av verksamhetens art

saknar mera betydande avskrivningsobjekt och därmed möjligheter att motverka de påfrestningar som följer av att resultatet av verksamheten inom ett företag varierar mellan olika år. De speciella problem som förekommer inom dessa företag har ännu inte beaktats vid utformningen av skattesystemets regler. Ändock torde ingen vilja påstå att sådana serviceföretag borde vara berövade den möjlighet till förlustutjämnande dispositioner, som kan beredas genom statsmakternas utformning av skattereglerna. En utväg synes vara att skattefria avsättningar till särskilt konto medges för belopp som står i viss maximerad relation till rörelseomsättningens storlek. Skattebefrielsen bör också begränsas till att gälla endast under ett visst antal år. I syfte att eliminera olägenheterna därigenom att ett begränsat antal skattskyldiga beredes möjligheter till progressionsutjämnande dispositioner bör bestämmelserna vidare utformas så att ianspråktagande av de avsatta medlen får ske endast efter tillstånd av länsstyrelsen eller annan lämplig myndighet. Eftersom de avsatta medlen återförs till beskattning efter periodens förlopp kan fonden icke utnyttjas för andra ändamål än det ursprungligen avsedda.

Frågan om främst serviceföretagens möjligheter att åstadkomma en kapitalreserv för direkta förluster bör naturligen ses i samband med den mera vidsträckta frågan om företagets rätt och möjligheter att vidtaga generella resultatutjämnande dispositioner. Reformen i denna riktning skulle syfta till att ge företagen möjligheter att undvika omotiverad progressionsbeskattning på tillfälligt gynnsamma verksamhetsresultat.

Avslutningsvis framhåller motionärerna att möjligheterna till uppbyggnad av dolda reserver är mycket skiftande olika företagsformer emellan. Företagare, som saknar möjlighet att skapa sådana reserver, tvingas under gynnsamma verksamhetsår att till följd av progressionen vid beskattningen avvara merparten av rörelsevinsten. Drives däremot rörelsen såsom aktiebolag — vilket med hänsyn till bl. a. aktiebolagslagstiftningens komplicerade natur inte alltid är genomförbart — finns vissa möjligheter att avsätta medel till investeringsfond. Den synbarligen omotiverade skillnad som skattelagstiftningen härvid skapat mellan olika företagsformer kan ha betydande ekonomiska konsekvenser för den missgynnade gruppen, främst enskilda rörelseidkare. Även härförutan synes nu gällande regler om resultatutjämnning medföra skiftande skattemässiga konsekvenser för företag som av principiella skäl borde behandlas likformigt.

Frågornas tidigare behandling

Motionsyrkanden om en allmän öppen resultatutjämnning har avvisats av riksdagen åren 1960—1965. I sitt betänkande nr 25/1965 hänvisade bevillningsutskottet till de invändningar mot en sådan resultatutjämnning som framförts av 1957 års skatteutredning och framhöll för egen del att frågan

borde prövas i samband med prövningen av företagsbeskattningen i dess helhet.

Även frågan om skattefri avsättning av medel för framtida reparationer har tidigare prövats av riksdagen. Bevillningsutskottet tillstyrkte föregående år bifall till motionsyrkande av enahanda beskaffenhet som i motionerna I: 87 och II: 124. Riksdagen avvisade emellertid — i enlighet med en vid betänkandet fogad reservation av herr John Ericsson m. fl. — motionsyrkandet med hänvisning bl. a. till att det från rättvisesynpunkt knappast kunde anses tillfredsställande att särskilt för ägare av hyresfastigheter tillskapa en möjlighet att skattefritt avsätta medel till konto för framtida reparationer. Enligt reservanternas mening borde frågan om en mer vidsträckt användning av kontometoden prövas i ett större sammanhang.

Investeringsfonder för konjunkturutjämning m. m.

Gällande rätt

Bestämmelserna i 1955 års förordning om investeringsfonder för konjunkturutjämning innebär att företagen skattefritt får fondera vinstmedel för framtida investeringsändamål. Reglerna är avsedda att uppmuntra företagen att uppskjuta investeringar vid högkonjunkturer och i stället förlägga dem till tider, då en ökad investeringsverksamhet från sysselsättningsynpunkt befinnes önskvärd.

Rätt att göra avsättning enligt 1955 års förordning tillkommer endast svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank. Avsättning får ske till investeringsfond för skogsbruk med högst tio procent av den för beskattningsåret redovisade bruttointäkten av skogsbruk och till investeringsfond för rörelse med högst fyrtio procent av årsvinsten före skatt. Avdrag får dock åtnjutas endast under förutsättning att ett belopp motsvarande, för aktiebolag, fyrtiosex procent och, för ekonomisk förening samt sparbank, fyrtio procent av den gjorda avsättningen inbetalats till ett särskilt, räntelöst konto i riksbanken. Inbetalningen skall ha verkställts senast den dag, då företaget har att avgiva allmän självdeklaration för det beskattningsår, då avsättning till investeringsfond skett.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen äger besluta, att investeringsfond under den tid och under de villkor i övrigt, som läget å arbetsmarknaden påkallar, skall eller må tagas i anspråk för sitt ändamål. Beslutet kan vara generellt, d. v. s. avse samtliga företag eller företag av viss beskaffenhet eller också gälla visst eller vissa företag. Om sådant beslut meddelats, äger företaget från riksbanken utfå fyrtio procent eller, om aktiebolag uttager medel, som inbetalats efter den 30 juni 1960, eller ekonomisk förening uttager medel, som inbetalats efter

nämnda dag men före den 1 juli 1963, fyrtiosex procent av det belopp av investeringsfonden, som skall eller må tagas i anspråk.

Emellertid äger Kungl. Maj:t efter ansökan från vederbörande företag besluta att investeringsfond får tagas i anspråk för sitt ändamål under längre tid än nyss sagts. Bestämmelser härom är införda i 9 § 3 mom. Förutsättningen för sådant beslut är, att det med hänsyn till läget på arbetsmarknaden och övriga förekommande omständigheter befinnes vara av synnerlig vikt för det allmänna att viss investering igångsättes.

Under samma förutsättning kan Kungl. Maj:t även meddela preliminärt beslut att investeringsfond, som framdeles avsättes, får tagas i anspråk för sitt ändamål. Om sådant preliminärt beslut meddelats, skall arbetsmarknadsstyrelsen meddela slutligt beslut i enlighet med det preliminära beslutet, sedan uppgift inkommit från länsstyrelsen om att avdrag för avsättning till investeringsfond medgivits vid inkomsttaxeringen.

Investeringsfond för skogsbruk får användas för skogsvårdande arbeten m. m. och investeringsfond för rörelse för underhåll och grundförbättring av byggnad, för avskrivning å maskiner och inventarier samt för vissa kostnader för arbeten i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet m. m. Fråga skall i princip vara om investeringar som verkställt eller kostnader som uppkommit under det beskattningsår, då fonden tages i anspråk. Då avdrag medgivits vid inkomsttaxeringen för avsättningen till investeringsfond, följer därav att avdrag icke får åtnjutas för avskrivningar m. m. som verkställt med anlitande av fonden.

Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen äger jämväl meddela tillstånd för företag som verkställt avsättning till investeringsfond för rörelse att taga fonden i anspråk för ändamål, som avses med investeringsfond för skogsbruk, eller vice versa ävensom i övrigt för investering i annan förvärvskälla än den, i vilken avsättning skett. Vidare kan Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen — om särskilda skäl föreligger — medgiva att investeringsfond för rörelse får tagas i anspråk för vissa speciella ändamål, såsom för avskrivning av kostnader för vägarbete, anordnande av vatten- och avloppsledning, iordningställande i övrigt av tomtområden för bebyggelse samt liknande arbeten ävensom för iordningställande av markområde för sjöreglering och kraftverksbygge, d. v. s. för kostnader, vilka eljest i regel icke är avdragsgilla vid inkomsttaxeringen eller icke är avdragsgilla i annan form än genom årliga värdeminskningsavdrag. Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen äger vidare medgiva att investeringsfond för rörelse får tagas i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto. Till sådant konto överfört belopp skall återföras till beskattning senast vid taxeringen för det tredje beskattningsåret efter det, under vilket överföringen verkställt. Om särskilda förhållanden föranleder därtill äger dock Kungl. Maj:t medgiva att återföringen sker vid en senare tidpunkt.

För att stimulera till avsättningar föreskrives att sedan fem år förflutit

från ingången av det år, varunder inbetalningen hos riksbanken verkställdts, företaget äger att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalade beloppet, dock minskat med vad som eventuellt tidigare återbetalats. Även denna »fria sektor» av investeringsfonden skall emellertid tagas i anspråk för investeringar bl. a. i byggnader och maskiner. Om så icke sker, skall en mot uttaget svarande del av investeringsfonden återföras till beskattning med tillägg av en tiondel av det återförda beloppet. Kungl. Maj:t äger dock medgiva att sistnämnda tillägg inte skall göras, om synnerliga skäl föreligger därtill.

I syfte att ytterligare stimulera till avsättningar föreskrives, att, om investeringsfond i enlighet med meddelat beslut tagits i anspråk för sitt ändamål, ett extra avdrag (investeringsavdrag) medgives vid inkomsttaxeringen. Investeringsavdraget utgör tio procent av ianspråktagna fondmedel. Sådant avdrag åtnjutes inte, när företaget utan tillstånd utnyttjar den fria sektorn och icke heller i de fall då investeringsfond tages i anspråk enligt de ovannämnda bestämmelserna i 9 § 3 mom. Om investeringsfond tagits i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto äger företaget jämväl åtnjuta investeringsavdrag, vilket skall motsvara tio procent av det belopp, varmed värdet av lagret ökat under beskattningsåret, dock högst tio procent av det belopp, som överförts till lagerinvesteringskonto.

Om investeringsfond tages i anspråk utan tillstånd och fråga icke är om ianspråktagande av den fria sektorn, återföres fonden till beskattning. Samma gäller om investeringsfond enligt meddelat beslut skall tagas i anspråk för sitt ändamål och så ej sker. Vid återföringen skall till beskattning upptagas även ett belopp motsvarande en tiondel av vad som återförts av investeringsfonden. Kungl. Maj:t äger dock medgiva att sistnämnda tillägg inte skall göras, om synnerliga skäl föreligger därtill. Även i vissa andra i författningen närmare angivna fall skall investeringsfond återföras till beskattning. Har investeringsfond återförts till beskattning, återbetalas de hos riksbanken insatta medlen.

Motionerna

I *motionerna I: 306* och *II: 371* framhålles att den omständigheten att man inte ansett investeringsfondsförordningens bestämmelser kunna tillämpas i fråga om andra företagsformer än aktiebolag, ekonomiska föreningar och sparbanker är oförenlig med den grundläggande principen om konkurrens på lika villkor och innebär en diskriminering av mindre och medelstora företag. Från både samhällets och näringslivets synpunkt måste det vara ett intresse att näringspolitiken utformas så att konkurrens på lika villkor främjas.

Det kan antas att användandet av investeringsfond tvingar fram en större planmässighet i investeringarna. Eftersom planmässighet här bör eftersträ-

vas oavsett företagets storlek, så är detta ett skäl för att också mindre och medelstora företag i alla storleksgrupper inbegripes i lagen.

Rätten för även skattskyldiga med progressiv beskattning att göra avsättningar till investeringsfonder för konjunkturutjämning är ingen principiell fråga. Möjligheten att undvika orättvisor gentemot övriga skattskyldiga är en fråga av främst teknisk art. I både Danmark och Norge har lösningar på dessa problem uppnåtts.

Enligt *motionerna I: 535* och *II: 653* slutligen har företag, som drivs av fysiska personer under enskild firma, genom beskattningsreglerna ett otillräckligt utrymme för självfinansiering, då de saknar rätt att i inkomstkällan verkställa avdrag för avsättning till investeringsfond liksom till pensionsstiftelse med bibehållande av medlen i rörelsen. Dessa företags möjligheter till självfinansiering är i regel små, då de på grund av ringa rörelsekapital har varulager som endast medger små möjligheter att bygga upp dolda reserver. Anläggningstillgångarna medger i regel likaledes små möjligheter till självfinansiering genom avskrivningar.

En utväg att undvika att dessa företag diskrimineras jämfört med aktiebolag och ekonomiska föreningar skulle vara att medge företagen rätt att ur rörelsens överskott avsätta medel till i bokföringen öppet redovisad självfinansieringsfond. Dyligt avdrag bör medges företag som redovisar rörelsens resultat enligt bokföringsmässiga grunder och med upp till 10 procent av årsvinsten, dock högst 5 000 kronor per år, varjämte fondens totala storlek maximeras till 50 000 kronor och en tidsgräns om 10 år föreskrivs för dess återförande till beskattning, varvid företaget äger rätt att tillämpa reglerna om ackumulerad inkomst.

Frågornas tidigare behandling

Motionsyrkanden om utvidgning av investeringsfondsförordningens bestämmelser till att gälla även andra företagsformer än de i förordningen angivna samt om rätt för rörelseidkare och jordbrukare att åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond prövades senast av 1965 års riksdag.

Nämnda års bevillningsutskott tillstyrkte bifall till motionsyrkandena med i huvudsak den motivering som framförts i *motionerna I: 306* och *II: 371* samt *I: 535* och *II: 653*. Riksdagen avvisade emellertid *motionerna* och följde därvid en vid betänkandet fogad reservation av herr John Ericsson m. fl. I denna framhölls bl. a. att en lagstiftning avseende såväl konjunkturutjämningsfonder som självfinansieringsfonder, vilken skulle omfatta även progressivt beskattade näringsidkare, svåriligen kunde utformas så, att den blev enkel i den praktiska tillämpningen. Utan en fullständig omarbetning av företags- och jordbruksbeskattningen måste bestämmelserna för att förhindra missbruk under alla förhållanden bli mer restrikt-

tiva än i den nuvarande investeringsfondslagstiftningen. Med hänsyn härtill syntes fördelarna för de skattskyldiga av sådana regler för närvarande kunna ifrågasättas. De administrativa svårigheter, som en sådan lagstiftning skulle medföra inom ramen för gällande progressiva skattesystem, skulle heller inte stå i rimlig proportion till värdet från det allmännas synpunkt av dylika fondavsättningar. Generella avskrivnings- och avdragsregler utan anknytning till fondavsättningar måste därför vara att föredraga.

Utskottets yttrande

De motioner utskottet har att behandla i förevarande sammanhang syftar bl. a. till att utjämna verkningarna av progressionen vid den statliga inkomstbeskattningen och till att genom olika åtgärder underlätta företagens möjligheter till konsolidering och självfinansiering.

Ändringar i förordningen om förlustutjämning

Enligt förordningen om förlustutjämning kräves för rätt till förlustavdrag att deklarationsskyldighet skall ha förelegat för förluståret.

Enligt motionerna I:8 och II:16 bör såsom villkor för rätt till förlustavdrag räcka att deklarationsskyldighet förelegat för förluståret eller för något av de två beskattningsåren dessförinnan. Motionärerna hävdar att begränsningsregeln sådan den nu är utformad är ägnad att medföra vissa orättvisor.

Den förlust som enligt förordningen om förlustutjämning är kvittningsskild vid ett senare års taxering får avse inte endast underskott i förvärvskälla utan också underskott som uppkommit genom att allmänna avdrag inte kunnat utnyttjas vid den taxering, vartill avdragen är att hänföra. Ingenting hindrar således att det underskott som skall överföras uteslutande hänför sig till andra outnyttjade avdrag än underskott i förvärvskälla. 1957 års skatteutredning (SOU 1958:35) uttalade att det knappast kunde anses tillfredsställande att skattskyldiga utan egentlig förvärvsverksamhet men med en obetydlig inkomst av något slag skulle få göra gällande sådana outnyttjade allmänna avdrag. Enligt utredningens uppfattning var det i huvudsak endast hänsynen till sådana skattskyldiga, vilka drev verklig förvärvsverksamhet eller hade en mer bestående inkomstkälla av något slag, som motiverade en rätt till förlustutjämning och att därför en villkorlös rätt till förlustavdrag inte borde medges. En lagregel som tillgodosåg detta syfte var emellertid ägnad att medföra en betydande rättsosäkerhet med därav föranledda taxeringstvister, om inte rätten till förlustavdrag gjordes beroende av något lätt konstaterbart faktum.

Befogade invändningar kan enligt utskottets mening knappast riktas mot den ifrågavarande begränsningsregeln. Det är angeläget att möjligheten till förlustutjämning inte onödigtvis missbrukas. Såsom motionärerna påstått

kan det givetvis förekomma fall då begränsningsregeln leder till från rättvisesynpunkt mindre tillfredsställande resultat. I praktiken torde det emellertid mera sällan förekomma att skattskyldig, som utövar verklig förvärvsverksamhet, går förlustig rätten till avdrag. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 8 och II: 16 i nu förevarande del.

I förordningen om förlustutjämning har intagits en särskild bestämmelse i fråga om fåmansbolagen. Denna innebär att för rätt till förlustutjämning kräves att ägareförhållandena i bolaget eller föreningen är desamma vid förlusttillfället som då förlusten skall utnyttjas. Detta krav anses uppfyllt om aktierna i bolaget eller andelarna i föreningen, då avdraget yrkas, helt eller så gott som helt ägs av samma personer, som ägde aktierna eller andelarna när förlusten uppkom, eller av någon eller några som på grund av arv, testamente eller bodelning trätt i dessa personers ställe.

I motionerna I: 8 och II: 16 yrkas sådan författningsändring, att rätten till förlustutjämning skall kvarstå, om den, som övertagit aktier på grund av arv, testamente eller bodelning, överlåter dessa till tidigare ägare av aktier i företaget.

Motsvarande yrkande avisades av bevillningsutskottet senast vid föregående års riksdag. I sitt betänkande nr 25 anslöt utskottet sig därvid till den av 1957 års skatteutredning uttalade uppfattningen, att vissa inskränkningar var ofrånkomliga. Eftersom ett bolags eller en förenings förlust från skattesynpunkt representerade en tillgång, förelåg risk för att den avveckling av ett företag, som normalt borde följa av det dåliga resultatet av verksamheten, inte skulle komma till stånd. I stället kunde befaras att likvidations- eller konkursmässiga företag började gå i handeln såsom någon form av avskrivningsobjekt. Utskottet medgav att en rätt till förlustavdrag kunde framstå som rimlig också i andra fall än då aktier bytt ägare genom arv, testamente eller bodelning. Att tillgodose dessa fall med generella föreskrifter av den art motionärerna avsåg var emellertid enligt utskottets mening inte möjligt, därest man ville ha betryggande garantier mot missbruk.

Utskottet vill instämma i detta uttalande och i sammanhanget understryka att det från administrativ synpunkt framstår som särskilt angeläget, att bestämmelserna inte är onödigt svårtillämpade. Ett genomförande av motionärernas förslag på förevarande punkt skulle otvivelaktigt vara ägnat att ytterligare komplicera lagstiftningen. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 8 och II: 16 jämväl i nu berörda del.

Progressionsutjämning

Motionärerna i motionerna I: 8 och II: 16 har yrkat, att 1957 års skatteutrednings förslag till förordning om rätt till utjämning av statlig inkomstskatt å merinkomst i vissa fall måtte — med vissa ändringar — antas av riksdagen.

Även detta yrkande har tidigare upprepade gånger prövats av riksdagen men alltid avvisats.

Bevillningsutskottet uttalade senast förra året i sitt betänkande nr 25, att utskottet inte var berett medverka till införande av skatteutredningens förslag till progressionsutjämning och åberopade därvid bl. a. att under remissbehandlingen åtskilliga invändningar av principiell natur riktats mot förslaget. Enligt utskottets uppfattning borde spørsmålet om progressionsutjämning vid beskattningen betraktas som en fråga på längre sikt.

Vad motionärerna nu anfört kan inte föranleda till ändrat ståndpunkts-tagande från utskottets sida. En avsevärd del av de fall, då enligt skatteutredningens förslag progressionsutjämning skulle kunna erhållas är sådana, då en utjämning, särskilt med hänsyn till att skatt skall utgöras efter förmåga, inte kan anses sakligt motiverad. Över huvud taget torde det vara förenat med stora svårigheter att genom en generellt verkande lagstiftning möjliggöra en utjämning av beskattningen för sådana skattskyldiga, som har från år till år starkt växlande inkomster, utan att få från skatteförmåge- och rättvisesynpunkt icke önskvärda biverkningar av lagstiftningen. På grund av det anförda och då de mest iögonenfallande verkningarna av progressionen får anses undanröjda genom lagstiftningen om beskattning av ackumulerad inkomst, om taxering för inkomst av medel som insatts på skogskonto och om förlustutjämning samt genom schabloniseringen av kommunalskatteavdraget avstyrker utskottet lagstiftningsyrkandet i motionerna I: 8 och II: 16 om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning.

Allmän öppen resultatutjämning

Utskottet har härefter att ta ställning till särskilda utrednings- och skrivelseyrkanden, vilka alla syftar till införande av regler om öppen resultatutjämning vid beskattningen.

I motionerna I: 8 och II: 16 yrkas sålunda skyndsamt utredning angående möjligheterna till en fullständig resultatutjämning genom i första hand en kontometod. Motionärerna i de inbördes likalydande motionerna I: 87 och II: 124 samt I: 279 och II: 348 vill införa möjlighet för fastighetsägare att göra fondavsättningar för framtida reparationer. Enligt motionärerna i motionerna I: 524 och II: 622 bör undersökas möjligheterna för fiskare att göra skattefria avsättningar till resultatutjämningskonto. I motionerna I: 531 och II: 637 slutligen har framställts yrkanden, som avser dels rätt för rörelseidkare att skattefritt avsätta medel till förlustutjämningskonto, dels genomförande av olika åtgärder för att eliminera skillnaderna företagen emellan i fråga om möjligheterna till resultatutjämning.

Utskottet är medvetet om att särskilt under senare år vissa avsteg gjorts från en av de grundläggande principerna i svensk skattelagstiftning, nämligen den om beskattningens slutlighet. Utskottet tänker härvidlag

främst på lagstiftningen om ackumulerad inkomst och om skogskonto, vilka bestämmelser emellertid begränsats till vissa speciella slag av inkomster.

De i motionerna föreslagna åtgärderna avser att för samtliga skattskyldiga skapa möjligheter att genombryta principen om beskattningsårets slutenhet.

Vad först angår de i motionerna I: 87 och II: 124 samt I: 279 och II: 348 framförda yrkandena om rätt till skattefria fondavsättningar för framtida reparationsbehov i inkomstkällan annan fastighet, är denna fråga föremål för uppmärksamhet inom bostadspolitiska kommittén. Enligt vad utskottet erfarit överväger kommittén, vars utredningsuppdrag kommer att vara slutfört under innevarande år, att framlägga förslag om rätt för ägare av hyresfastighet att inom ett av bostadsstyrelsen fastställt finansierings-system göra avsättningar till särskilt konto avsett för framtida reparationer. Därest ett sådant förslag antas kommer således dessa yrkanden att i viss mån tillgodoses.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 87 och II: 124 ävensom I: 279 och II: 348 i nu berörda del.

1957 års skatteutredning prövade ingående för- och nackdelarna med en allmän rätt till skatteutjämning genom kontoinsättningar och uttag. Utredningen fann allvarliga invändningar kunna riktas mot en sådan utjämningsmetod, inte minst från stats- och kommunfinansiell synpunkt men även med hänsyn till svårigheten att göra nödvändiga begränsningar i kontometodens tillämpningsområde och att finna en rationell grund för såväl maximeringen av den årliga avsättningen som den sammanlagda storleken av de avsatta beloppen.

Enligt utskottets mening skulle det inte minst från rättvisesynpunkt vara till fördel om möjligheter öppnades till en vidsträcktare resultatutjämning vid beskattningen. Som utskottet tidigare uttalat måste emellertid denna fråga prövas i samband med prövningen av företagsbeskattningen i dess helhet. Ett system med öppna skattefria konto- eller fondavsättningar torde inte kunna införas utan att man omprövar gällande regler för inventarieavskrivning, varulagervärdering och de övriga möjligheter till skattemässig konsolidering och förtäckt resultatutjämning som de svenska skattereglerna för närvarande erbjuder.

Med det anförda avstyrker utskottet utredningsyrkandet i motionerna I: 8 och II: 16 i denna del ävensom motionerna I: 524 och II: 622 samt I: 531 och II: 637.

Investeringsfonder för konjunkturutjämning m. m.

Enligt gällande förordning om investeringsfonder för konjunkturutjämning tillkommer rätt att göra avsättning till sådan fond endast svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank. I motionerna

I: 306 och II: 371 har framställts skrivelseyrkande av innehåll, att rätten att göra avsättning till investeringsfond utsträcks till fysiska personer. Motionärerna i motionerna I: 535 och II: 653 yrkar förslag till 1967 års riksdag om rätt för rörelseidkare och jordbrukare att vid beskattningen åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond.

Vad utskottet i det föregående uttalat beträffande genomförande av en allmän öppen resultatutjämnning vid beskattningen äger i hög grad giltighet också i fråga om de nu förevarande motionerna. I proposition nr 159 till 1963 års riksdag med förslag till förordning angående ändring i investeringsförfordningen redovisade departementschefen ingående de skäl som enligt hans uppfattning talade mot en utvidgning av avsättningsrätten till att gälla också fysiska personer. Han åberopade därvid bl. a. att det med hänsyn till den progressiva beskattning fysiska personer var underkastade inte lät sig göra att inpassa dessa i den nu gällande investeringsförfordningen. En sådan lagstiftning måste förses med komplicerade regler bl. a. om gottgörelse för överinsättning, om tidsbegränsning av fonderna och om beskattning av återförda medel. Det kunde inte tillåtas att fonderna utnyttjades för progressionsutjämnning, enär i så fall fråga skulle vara om en lagstiftning med helt annat syfte än konjunkturutjämnning.

Utskottet finner de sålunda anförda skälen bärande. Med hänsyn härtill och då liknande synpunkter kan göras gällande i fråga om avsättning till självfinansieringsfond kan utskottet inte biträda yrkandena om inrättande av vare sig investerings- eller självfinansieringsfonder för fysiska personer. Utskottet avstyrker således motionerna I: 306 och II: 371 samt I: 535 och II: 653.

Särskilda frågor

Utskottet har slutligen att ta ställning till två särskilda skrivelseyrkanden i motionerna I: 279 och II: 348. Det ena syftar till borttagande av de särskilda beskattningsregler, vilka gäller för de allmännyttiga bostadsföretagens fastigheter. Dessa regler innebär att som intäkt upptas 3 procent av fastighetens taxeringsvärde och att avdrag medges endast för ränta på lånat kapital samt för tomträttsavgäld och liknande avgäld. Det andra yrkandet avser sådan ändring av gällande regler för värdeminskningssavdrag i fråga om bostadsbyggnader att dessa kan avskrivas på 60 år.

Införandet av schablonregler vid beräkning av inkomst av fastigheter, tillhöriga bostadsförening, bostadsaktiebolag och allmännyttigt bostadsföretag, skedde i syfte att åstadkomma en länge eftertraktad förenkling. Inkomstberäkningen vid taxering av sådana fastigheter hade för såväl de skattskyldiga som taxeringsmyndigheterna tidigare förorsakat ett betydande arbete till följd av invecklade bestämmelser i ämnet och ett omständligt deklarations- och uppgiftsförfarande men också på grund av svårigheterna att beräkna bruttointäkt och kontrollera avdrag för omkostnader.

Det torde inte kunna bestridas att schablonmetoden för inkomstbeskattningen av bostadsföretagens fastigheter inneburit en avsevärd förenkling för såväl enskilda som taxeringsmyndigheter och skattedomstolar. Med hänsyn härtill och till att frågan om inkomstberäkning av bostadsföretagens fastigheter var föremål för prövning så sent som vid föregående års riksdag i samband med sänkningen av repartitionstalet vid fastighetsbeskattningen och av procenttalet för inkomstberäkningen anser utskottet sig inte nu kunna medverka till en ändring av gällande beskattningsregler för dessa fastigheter.

Utskottet är heller inte berett att i nuvarande sammanhang medverka till en ändring av gällande avskrivningsregler för bostadsbyggnader. Utskottet har i sitt betänkande nr 6 till innevarande års riksdag i fråga om värdeminskningssavdrag för byggnader i rörelse och jordbruk uttalat, att en degressiv avskrivningsmetod i fråga om sådana byggnader skulle ge en riktigare bild av byggnadens faktiska förslitning och att därför en högre initialavskrivning kan vara mer berättigad än en procentuell avskrivning med lika stora värdeminskningssavdrag per år. Man kan emellertid enligt utskottets mening inte införa gynnsammare avskrivningsregler för byggnader i någon inkomstklass utan att samtidigt ompröva reglerna för realisationsvinstbeskattningen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 279 och II: 348 i nu berörda delar.

Utskottets hemställan

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A. beträffande ändringar i förordningen om rätt till förlustutjämning

att de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del icke måtte föranleda någon riksdagen åtgärd;

B. beträffande progressionsutjämning

att de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

C. beträffande utredning av frågan om allmän öppen resultatutjämning

att de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

D. beträffande frågan om rätt till skattefri avsättning för framtida reparationsbehov

att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 87 av herr Stefanson m. fl. och II: 124 av herr Nordgren m. fl., samt

2) de likalydande motionerna I: 279 av herr Holmberg m. fl. och II: 348 av herr Bohman m. fl. i denna del, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

E. beträffande rätt för fiskare att göra skattefri avsättning till resultatutjämningskonto

att de likalydande motionerna I: 524 av herrar Gunnar Pettersson och Svenungsson samt II: 622 av herr Johansson i Öckerö m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

F. beträffande rätt för rörelseidkare till skattefri avsättning till förlustutjämningskonto m. m.

att de likalydande motionerna I: 531 av herr Stefanson m. fl. och II: 637 av herr Larsson i Umeå m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

G. beträffande rätt att göra avsättning till investeringsfond för konjunkturutjämning

att de likalydande motionerna I: 306 av herrar Mattsson och Johan Olsson samt II: 371 av herr From m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

H. beträffande rätt för rörelseidkare och jordbrukare att göra skattefri avsättning till självfinansieringsfond

att de likalydande motionerna I: 535 av herr Sveningsson och II: 653 av herr Thylén m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

J. beträffande frågan om beskattning av fastigheter tillhöriga allmännyttiga bostadsföretag

att de likalydande motionerna I: 279 av herr Holmberg m. fl. och II: 348 av herr Bohman m. fl. i denna del icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd; ävensom

K. beträffande frågan om avdrag för värdeminskning av bostadsbyggnader

att de likalydande motionerna I: 279 av herr Holmberg m. fl. och II: 348 av herr Bohman m. fl. i denna del icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 10 mars 1966

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Elofsson*, Tage Johansson, Lundström, Gösta Jacobsson, Paul Jansson, Ottosson och Tistad*; samt

från andra kammaren: herrar Magnusson i Borås, Brandt, Allard*, Vigelsbo, Engkvist, Asp, Eriksson i Bäckmora, Andersson i Essvik, Enskog* och Larsson i Umeå.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

A. beträffande ändringar i förordningen om rätt till förlustutjämning

1) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson i Borås, Vigelsbo, Eriksson i Bäckmora, Enskog och Larsson i Umeå*, vilka — under åberopande av innehållet i motionerna I: 8 och II: 16 — ansett att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del måtte antaga följande

Förslag

till

Förordning angående ändring av 2, 8 och 9 §§ förordningen den 8 april 1960 (nr 63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst

Härigenom förordnas, att 2, 8 och 9 §§ förordningen den 8 april 1960 om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst skola erhålla följande ändrade lydelse.

2 §.

Med förlust — — — samma år.

Förlustavdrag må medgivas allenast om skattskyldig under förluståret eller under något av de två närmast föregående beskattningsåren varit jämlikt 22 § 1 mom. första stycket vid 1) taxeringsförordningen skyldig avlämna självdeklaration till ledning för sin taxering för inkomst eller om skattskyldigs bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under något av nämnda år uppgått till sådant belopp att han jämlikt bestämmelserna vid 2) eller 3) nämnda stycke varit skyldig avlämna deklaration som nyss sagts. Vid bedömande av fråga om rätt till förlustavdrag föreligger skall

beträffande äkta makar och oskift dödsbo tillika iakttagas vad i tredje och sjätte styckena sagda moment stadgas. För rätt till förlustavdrag erfordras härutöver att deklaration för förluståret avgivits under vederbörligt taxeringsår.

Rätten till — — — minst 1 000 kronor.

(Se vidare anvisningarna.)

8 §.

Om aktierna i aktiebolag eller andelarna i ekonomisk förening vid ingången av förluståret eller utgången av det beskattningsår, för vilket taxering skall ske, till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt — direkt eller genom förmedling av juridisk person — innehades av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, må vid sagda taxering förlustavdrag ej medgivas med mindre samtliga eller så gott som samtliga aktier eller andelar vid nämnda båda tillfällen ägdes eller på angivet sätt innehades av samma fysiska person eller personer samt under förutsättning tillika, då fråga är om två eller flera aktie- eller andelsägare, att envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktie- eller andelskapitalet vid det ena som vid det andra tillfället. Hinder för förlustavdrag möter dock ej, där skiljaktighet i ägareförhållandena betingas av att aktierna eller andelarna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan förlustårets ingång innehafvt aktier i företaget.

9 §.

Har bolag (dotterbolag) genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag upplösts och uppgått i annat bolag (moderbolag), äger moderbolaget samma rätt till förlustavdrag, som — om fusionen ej skett — tillkommit dotterbolaget. Därest aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret eller aktierna i dotterbolaget vid ingången av förluståret till huvudsaklig del ägdes eller på därmed jämförligt sätt innehades — direkt eller genom förmedling av juridisk person — av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall vad nyss sagts angående moderbolagets rätt att utnyttja dotterbolags förlustavdrag gälla endast därest moderbolaget jämväl vid sistnämnda tidpunkt ägde mer än nio tiondelar av aktiekapitalet i dotterbolaget. Ägdes eller innehades på sätt nyss sagts aktierna i moderbolaget vid utgången av beskattningsåret av en fysisk person eller ett fåtal fysiska personer, skall såsom förutsättning för förlustavdragets utnyttjande jämväl gälla, att denna person eller dessa personer ägde eller innehade samtliga eller så gott som samtliga aktier i moderbolaget jämväl vid ingången av dotterbolagets ifrågavarande förlustår. Är i fall, som sist sagts, fråga om två eller flera aktieägare, kräves ytterligare att

envar av dessa ägde eller innehade ungefärligen lika stor andel i aktiekapitalet vid det ena som vid det andra av sistnämnda båda tillfällen. Hinder för förlustavdragets utnyttjande möter dock ej, där skiljaktighet i ägarförhållandena betingats av att aktierna genom arv, testamente eller bodelning övergått å annan fysisk person eller andra fysiska personer eller av att på nämnt sätt förvärvade aktier överlåtits å sådan fysisk person eller sådana fysiska personer som sedan förlustårets ingång innehaft aktier i företaget.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1967, dock att äldre bestämmelser fortfarande skola gälla i fråga om 1967 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1967 eller tidigare år.

B. beträffande progressionsutjämning

2) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson* i Umeå, vilka — under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 8 och II: 16 — ansett, att utskottet under punkten B bort hemställa, att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del måtte antaga det vid motionerna fogade förslaget till förordning om rätt till utjämning i vissa fall av statlig inkomstskatt i samband med inkomststegring eller inkomstminskning.

C. beträffande utredning av frågan om allmän öppen resultatutjämning

3) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson* i Umeå, vilka — under åberopande av innehållet i motionerna I: 8 och II: 16 — ansett, att utskottet under punkten C bort hemställa, att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 8 av herr Mattsson m. fl. och II: 16 av herr Magnusson i Borås m. fl. i denna del måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att skyndsamt utredning företages rörande möjligheterna till en fullständig resultatutjämning, varvid i första hand bör prövas frågan om resultatutjämning genom den s. k. kontometoden, och att förslag i detta syfte snarast förelägges riksdagen.

D. beträffande frågan om rätt till skattefria avsättning för framtida reparationsbehov

4) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson*

i Umeå, vilka — under åberopande av innehållet i motionerna I: 87 och II: 124 — ansett, att utskottet under punkten D 1 bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 87 av herr Stefanson m. fl. och II: 124 av herr Nordgren m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning i syfte att så ändra beskattningsreglerna i fråga om beskattning av inkomst av annan fastighet (hyresfastighet), att avdrag får göras med visst belopp för avsättningar avsedda för framtida reparationsbehov.

E. beträffande rätt för fiskare att göra skattefria avsättning till resultatutjämningskonto

5) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson* i Umeå, vilka ansett att utskottet under punkten E bort hemställa,

att riksdagen — under förutsättning att utskottets hemställan under punkten C vinner riksdagens bifall — måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 524 av herrar Gunnar Pettersson och Svenungsson samt II: 622 av herr Johansson i Öckerö m. fl., i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag angående möjlighet för fiskare att göra avsättning till resultatutjämningskonto.

F, G och H. beträffande rätt för näringsidkare till skattefria avsättningar till investeringsfonder för konjunkturutjämning samt till andra självfinansieringsfonder och förlustutjämningskonton m. m.

6) av herrar *Elofsson, Lundström, Gösta Jacobsson, Ottosson, Tistad, Magnusson* i Borås, *Vigelsbo, Eriksson* i Bäckmora, *Enskog* och *Larsson* i Umeå, vilka ansett att utskottet under punkterna F, G och H bort hemställa,

att riksdagen i anledning av de likalydande motionerna I: 531 av herr Stefanson m. fl. och II: 637 av herr Larsson i Umeå m. fl., de likalydande motionerna I: 306 av herrar Mattsson och Johan Olsson samt II: 371 av herr From m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 535 av herr Sveningsson och II: 653 av herr Thylén m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag angående rätt för näringsidkare till skattefria avsättningar till investeringsfonder för konjunkturutjämning samt till andra självfinansieringsfonder och förlustutjämningskonton.

J. beträffande frågan om beskattning av fastigheter tillhöriga allmännyttiga bostadsföretag

7) av herrar *Gösta Jacobsson, Ottosson* och *Magnusson* i Borås, vilka —

under återopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 279 och II: 348 — ansett, att utskottet under punkten J bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 279 av herr Holmberg m. fl. och II: 348 av herr Bohman m. fl. i denna del måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till riksdagen till sådan ändring av beskattningsreglerna för s. k. allmännyttigt bostadsföretag att detta jämsätles med annan ägare av hyresfastighet.